

WijkerGouwtje

Winter 2021

Composteren
De Buitenwereld

- pagina 4
- pagina 8

Bestuurlijke zaken
In het Zonnetje

- pagina 12
- pagina 16

Natuurlijk Tuinieren
Gespuis

- pagina 18
- pagina 21

Correspondentie:

Tuinpark Wijkergouw
Wijkergouw 30, 1023 NX Amsterdam
Telefoon: 020-4904567
E-mail: tuinparkwijkergouw@gmail.com
Website: www.wijkergouw.nl
facebook.com/tuinparkwijkergouw
Bankrekening: NL 72 RABO 0188678018 t.n.v.
Wijkergouw
Vermeld bij alle correspondentie ook uw
tuinnummer!

Spreekuur bestuur

Het bestuur is van 1 april tot en met 1 oktober
op zaterdag van 11.00 uur tot 12.00 uur
aanwezig in de bestuurskamer in de boerderij.
Voor informatie, vragen en opmerkingen kunt
u ook mailen naar
tuinparkwijkergouw@gmail.com

Heeft u bouwtechnische vragen?

Iedere eerste zaterdag van de maand tijdens
het tuinseizoen zit de Bouwcommissie van
11.00 uur tot 13.00 uur voor u klaar in het
Houten Huis, naast Samen Sterk. Email:
bouwcommissiewijkergouw@hotmail.com

Heeft u vragen aan de Tuincommissie?

Er is op vrijwel elke zaterdagochtend
tijdens de werkbeurten van 09.00 uur tot
12.30 uur iemand van de Tuincommissie
aanwezig op de paden of in Samen Sterk.
U kunt uw vraag ook altijd stellen aan de
coördinator van de tuinbeurt of mailen naar
tuincommissiewijkergouw@gmail.com.

Colofon

Redactie: Thea Adriaansen en Joke van
Pel. Vormgeving: Robert Oomen. Vaste
medewerkers: Klaas Breunissen, Emma &
Emma, Michael Kerkhof, Nanny Kok en
Moniek van der Kroef. Beheer Website:
Cindy Wever en Michel Walraven, e-mail:
Webredactiewijkergouw@gmail.com.
Sluitingsdatum voor het inleveren van kopij
voor het volgende nummer is 1 april 2021
Digitaal aan te leveren per e-mail naar
wijkergouw@tje@gmail.com, of per post aan
Redactie Wijkergouw@tje, Wijkergouw 30, 1023
NX Amsterdam.

Wijkergouw@tje niet ontvangen?

Meld dit in ieder geval aan het bestuur:
tuinparkwijkergouw@gmail.com. Het is niet
mogelijk een nummer na te sturen. Wel staat
het Wijkergouw@tje op onze website www.wijkergouw.nl/archief. In het seizoen kunt u op
zaterdagochtend een Wijkergouw@tje ophalen
in de Boerderij, zolang de voorraad strekt.

Inhoud

Composteren: Iedereen kan het	4
Tuinkinderen	6
Samen moderniseren we Wijkergouw	7
De Buitenwereld	8
Bestuurlijke zaken	12
Pleidooi voor de klimop - deel 2	15
In het Zonnetje	16
Natuurlijk Tuinieren	18
Biodiversiteitsherstel	20
Gespuis	21
Tuindagboek	22
Thea's WWWeetjes	23
Gered Gereedschap	24

Welkom nieuwe tuinders:

In november 2020 zijn weer enkele tuinen verkocht. We
verwelkomen op tuin 22 Mevr. Kwakkernaat, op tuin 125
Mevr. T. Werkman, op tuin 129 Mevr. N. Henderson en op tuin
172 Mevr. C. Kroese. We wensen deze nieuwe leden een fijne
tijd op ons tuinpark.

Winterakoniet Foto: pixabay

Wie komt ons team versterken?

In het seizoen is op zaterdagochtend van 10.30 – 12.00 uur 'het terreintje' geopend voor de verkoop van zand en aarde. Wegens vertrek van één van de medewerkers, heeft het team plek voor een enthousiaste nieuwe medewerker. Meldt u aan op www.tuincommissiewijkergouw@gmail.com.

Van de Redactie

Voor ons ligt het eerste Wijkergouwtje van 2021.

Achter ons ligt 2020, een jaar vol verwarring vanwege Corona en onrust vanwege het besluit van de Gemeente rondom het Volkstuinparkenbeleid en het aftreden van het Bondsbestuur.

Corona woedt voort, met de nodige consequenties voor ons tuinpark. Dus geen Nieuwjaarsborrel, die wordt doorgeschoven naar het moment dat het weer mogelijk is.

De onrust over het gemeentebestuur is inmiddels geluwd. De wethouder kwam tot inkeer dankzij de vele boze reacties van betrokken tuinders en tuinparken, trok haar besluit in en bood haar excuses aan. Gewerkt wordt inmiddels aan een nieuw plan, in nauwere samenwerking met de tuinparken. In dit Wijkergouwtje leest u er meer over in het artikel 'Samen moderniseren we Wijkergouw' en in de rubriek de Buitenwereld, waarin Klaas Breunissen verslag doet van zijn gesprek met Ruud Grondel van de AVVN. Het aftreden van het Bondsbestuur hangt nauw samen met de besluitvorming rond de tuinparken. Alle tuinders hebben hier per mail een uitleg van de Bond over gekregen. Als het goed is, is inmiddels op 16 januari jl. een nieuw bestuur gekozen.

In dit nummer vindt u het verslag van de 74ste ALV, die op een speciale manier werd gehouden. Het resultaat was er niet minder om. Verder een artikel over composteren in het algemeen en in het bijzonder op eigen tuin wat we graag willen stimuleren, een stuk over Natuurlijk Tuinieren en een artikel over biodiversiteit en hoe we zelf een handje kunnen helpen. Daarnaast is er natuurlijk ook plaats voor onze vaste rubrieken.

Terwijl ik dit stukje schrijf, 29 december 2020, en ondanks de dubbele ramen en gesloten deuren, fluit buiten luid en duidelijk hoorbaar een koolmees met het voorjaar in zijn koppie, de longetjes uit zijn lijfje. 't Fietspumpke' wordt hij in Limburg genoemd, en zo klinkt hij ook. Hij ziet het voorjaar al komen; tenslotte staan de elms en de hazelaar al volop in bloei. Corona, gemeentebestuur, of bestuursaftreden, de natuur gaat gewoon door. Nog even volhouden en wij kunnen weer van onze tuinen gaan genieten. Ik wens u een goed tuinjaar en natuurlijk weer veel leesplezier.

De sluitingsdatum voor het voorjaarsnummer van het Wijkergouwtje is 1 april a.s.

Thea Adriaansen

Iedereen kan het

Foto: Thea Adriaansen en Joke van der

Composteren kan je leren!

Tekst: Thea Adriaansen

Er is al heel veel geschreven over compost en composteren. Boeken vol. Elke zichzelf respecterende tuinboekschrijver heeft er wel een hoofdstuk aan gewijd. Hier willen we het graag hebben over wat composteren voor Wijkergouw in het algemeen en in het bijzonder op de eigen tuin betekent.

In ons 'Bos' hebben we grote composthopen. Deze ontstaan uit al het tuinafval dat door de tuinders gebracht wordt en door compostmeester Erik Kostense verwerkt wordt. Hierbij vindt hij overigens de gekste zaken tussen het afval: plastic zakken, zoekgeraakt tuingereedschap en nog veel meer zaken die niet in compost thuis horen.

Voordelen

De voordelen van gebruik van onze compost zijn groot. Compost is een natuurlijke meststof en bodemverbeteraar, waardoor planten gezonder blijven en beter groeien. Door onze eigen compost op de tuin te gebruiken, zijn we goed circulair bezig: geef terug aan de bodem, wat je er eerder uitgehaald hebt. De compost is prima te gebruiken om de tuin op te hogen of om 's winters ter bescherming tegen de kou als mulch tussen de planten in de borders te

verspreiden. Zomers beschermt een mulchlaag de grond beter tegen uitdrogen.

Nadelen

Ik kan ze niet bedenken.

Wat wel en niet mag

Omdat verschillende planten en/of delen van planten niet goed verteren of gewoon door blijven groeien, zetten we hieronder op een rijtje wat NIET in het Bos bij de gewone compost gestort mag worden. Voor dit tuinafval zijn aparte plekken beschikbaar. Volg de aanwijzingen van de boswachter op.

NIET op de compost:

Planten en struiken met doornen: Roos, Braam, Berberis, Meidoorn enz.

Woekeraars (Apart afvoeren): Bamboe, Akkerwinde, Heermoes, Zevenblad, Kweekgras, Klimop, Haagwinde, Japanse Duizendknoop.

Apart afvoeren.

Coniferengroen: laten hakselen, op de takkenwal, of klein knippen en uitstrooien op het bospad.

Grotere takken (dikker dan 2 cm. doorsnee) niet klein knippen (composteert moeilijk) maar op de takkenwal of laten hakselen.

Voer geen oud hout af naar de composthoop. Vaak is dit bewerkt en/of geïmpregneerd en hoort niet op de composthoop.

Om goede compost te maken is het belangrijk dat deze regels strikt worden nageleefd.

Altijd open

Het Bos is tegenwoordig altijd open voor het storten van tuinafval. We vertrouwen erop, dat u uw afval op de juiste plek stort. Er staan bordjes met aanwijzingen wat waar gestort kan worden. Op zaterdagochtend kan gratis compost worden afgehaald wanneer dit beschikbaar is. (Even overleggen met de boswachter of de compostmeester). Let wel op: in de compost kunnen nog onverteerde zaden zitten, dus de eerste tijd na het verspreiden wel even wieden. Ook haksel, indien beschikbaar, kan op zaterdagochtend worden opgehaald.

In het Bos willen we alleen tuinafval op de composthoop. Op eigen tuin kan ook allerlei organisch keukenafval worden toegevoegd, maar geen brood, aardappelschillen en/of koolresten. Omdat de ruimte in het Bos beperkt is en er regelmatig te veel compost is willen we graag dat tuinders composteren op eigen tuin. Dat kan in een compostvat of op een composthoop. Deze mag niet vanaf het pad zichtbaar zijn.

Compostmeester Erik

Composteren moet je doen!

Tekst: Joke van Pel

Toen ik de tuin overnam in 1996 bevond zich daar al een composthoop in een rechthoekige betonnen bak. Ik ging dus vrolijk verder met van alles en nog wat erop te gooien wat ik aan onkruid uit mijn tuin bij elkaar schoffelde en plukte. De hoop dekte ik af met de grote bladeren van de rabarber. Ernaast begon ik een nieuwe hoop, met planken provisorisch afgebakend. Inmiddels las ik dat je een composthoop het beste na een tijdje kan omzetten en zo begon ik met het uitscheppen van de eerste en begon een derde berg te bouwen. Ieder voorjaar verspreidde ik de inhoud van een hoop over de moestuin en die deed het er prima op, ik heb nooit kunstmest gebruikt. Het systeem van drie hopen hanteer ik nog steeds, zodat er voldoende tijd is om mooie compost te laten ontstaan.

Eierschalen...

Ik gebruik niet alleen tuinafval. Als de hoop ongeveer 30 cm hoog is dan strooi ik er as uit mijn houtkachel over (mineralen) en korrels gedroogde biologische koemest. Verder voeg ik fijngestampde eierschalen (kalk) toe die ik thuis opspaar. Na weer een laag van 30 cm herhaal ik dat. Lange plantenstengels knip ik in stukken van ongeveer 15 cm. Dat verteert beter en laat zich makkelijker omscheppen.

Van onder naar boven: bak 1, bak 2, bak 3

Ik vermijd, net als ook verboden op de composthoop van ons park, om woekerende wortelonkruiden op de hoop te gooien. Ik reken hondsdrif en heksenkruid daar ook toe want die nemen als het even kan mijn tuin over. Bij het wieden heb ik dan ook twee emmers staan.

Naast drie composthopen heb ik ook een compostvat. En daarin stort ik het onkruid dat niet op mijn hopen mag. Ik laat de inhoud van het vat jarenlang staan en haal af en toe wat van onderaf eruit om het vervolgens uit te strooien in mijn coniferenhaag. Het zaad en de wortels zijn dan echt goed verteerd, daar groeit niets meer uit. En wat ik echt niet wil hebben, alles met doornen en jeuk, gaat mee naar de vuilcontainer.

...en koffieprut

Ik gooi geen etensresten op mijn hopen, geen bananen-, sinaasappel- of mandarijnenschillen en geen koffieprut. Schillen en klokhuis van appels weer wel. Er zijn verschillende theorieën over, ook daarover is veel op internet te vinden.

Wat mij nooit is gelukt, is om een 'dampende' composthoop te krijgen. Als de composthoop gaat broeien dan zal door de hoge temperatuur het meegekomen zaad niet meer ontkiemen. De grote composthoop in het bos doet dat wel en dat is een mooi gezicht.

Voor het bemesten van mijn rozen voeg ik aan mijn compost nog een extra gift koeienmest toe. Ik maak dan een apart mengsel in een grote bak.

De bodem van mijn composthopen, die zich naast een haag van laurierkers bevindt, heb ik bedekt met worteldoek en betegeld met stoeptegels. Ik merkte met het omzetten dat de laurierkers heel graag de hoop indringt om daar zijn voedsel te bemachtigen. Ik moest hele wortelpakketten uit de compost wegnippen. De betegelde bodem heeft geen invloed op het vochtgehalte, het teveel sijpelt tussen de tegels door.

De compost die ik krijg zit vol wurmen, larven en, (jawel, daar zijn ze weer) slakken. En verder allerlei micro-organismen die voor het bodemleven onmisbaar zijn. In een volgend Wijkergouwtje zal meer aandacht aan bodemdieren worden besteed.

Zodra ik de compost ga bewerken zijn de roodborst en de merel er als de kippen bij om toe te slaan. Het geeft heel veel voldoening om 'kringlooptuinierend' bezig te zijn!

Wilt u meer weten over compost en composteren? Googel op 'composteren' en er komt een keur aan artikelen voorbij. Ook een goed boek doet wonderen. Probeer eens: Composteren en kringlooptuinieren van Ivo Pauwels.

Als u zelf wilt beginnen met het opzetten van een composthoop kunt u op zaterdagmorgen in het Bos een 'starterspakket' compost en wormen ophalen. Wilt u in het voorjaar uw compostbak leegscheppen, let dan goed op. Er kan een egeltje een overwinteringsplekje in hebben gevonden. ■

Tuinkinderen

Rubriek voor jonge Wijkergouwers

Foto: Victoria Borodinova

Vetbollen geven vogels in de winter extra energie om warm te blijven. Je kunt natuurlijk een vetbol in de winkel kopen, maar je kunt er ook zelf een maken. Dat is veel leuker! Vraag voor het maken van deze vetbollen hulp van je ouders.

Wat heb je nodig:

- Ongezouten en ongebruikt frituurvet
- Zadenmengsel (geen kippenvoer)
- Eventueel rozijnen
- Oude soepkom

Smelt het frituurvet in een pan. Wacht tot het warm is (gesmolten), maar niet te heet. Voeg daar al roerend het zadenmengsel (en de rozijnen) aan toe en laat dit mengsel een beetje afkoelen. Giet het mengsel in een oude soepkom met oor. Als het vet bijna is gestold, steek je er een stokje in. Daar kunnen de vogels straks op zitten. Zodra de massa hard is geworden, kun je de soepkom met een touwtje door het oor aan een boomtak hangen.

Meer weten over vogels?
Kijk op www.vogelbescherming.nl

Emma & Emma hebben samen een paar jaar de kinderpagina gevuld. Inmiddels zijn ze gegroeid en hebben ze het zo druk met school dat ze geen tijd meer hebben voor het bedenken van leuke dingen. Dus kunnen we wel wat versterking gebruiken. Wil je meeschrijven of heb je leuke ideeën? Laat het ons weten. Wie weet, sta jij dan ook in het volgende Wijkergouwtje.

Schrijf naar wijkergouwtje@gmail.com

Ken je <https://www.natgeojunior.nl/weetjes/>

Ik zag vleermuisweetjes, ik las hoe snel een regendruppel naar beneden valt, hoeveel dagen 1 jaar op Mars duurt, en ik las wat een vleesetende plant doet. Ik las nog véél meer spannende zaken. Je kunt het allemaal op de website vinden. ■

Eikenprocessierups

Het lijkt steeds duidelijker te worden dat natuurlijke bestrijding van de eikenprocessierups het beste resultaat geeft. Onderzoek heeft uitgewezen dat met plaatsing van vogel- en vleermuisnestkasten en inzaaien van insecten-aantrekkende beplanting de rupsennesten goed beheersbaar zijn. Met name kool- en pimpelmezen zijn dol op de rupsen. Ook op Wijkergouw hebben we twee jaar achter elkaar rupsennesten moeten laten verwijderen. Reden om onderstaande aanbevelingen op te volgen:

- Voeren van de vogels in de winter en water beschikbaar hebben
- Nestkasten moeten op de juiste plek hangen (op het oosten, drie meter hoog)
- Goed onderhoud van de nestkasten, schoonmaken met borstel en heet water
- Natuurlijke vegetatie zaaien en aanplanten zodat allerlei insecten kunnen schuilen
- Voldoende voedsel voor insecten en vogels

Samen moderniseren we Wijkergouw

Tekst: Nelleke Bosland, penningmeester, namens het bestuur van Wijkergouw

Bij het verschijnen van dit Wijkergouwtje ligt het excuus 'We hebben het verkeerd gedaan' van wethouder Marieke van Doorninck alweer twee maanden achter ons.

Om eerlijk te zijn was ik overrompeld en trots. Overrompeld door het massale protest en de impact die dat had op de politieke besluitvorming. Trots omdat de gezamenlijke inspanning van veel volkstuinders uit Amsterdam liet zien en horen hoe belangrijk de parken zijn voor veel inwoners van de stad.

Forse huurverhoging van tafel

Het waren begin december 2020 enerverende weken voor de toekomst van Wijkergouw en de andere tuinparken in de stad.

Dinsdagavond 8 december had de gemeente een speciale inspraakavond georganiseerd. Meer dan 120 tuinders van verschillende tuinparken hielden gloedvolle betogen binnen de hen toebedeelde twee minuten. Zij spraken over het belang van de volkstuinten, het sociale aspect, de biodiversiteit en de veiligheid en onderbouwden hun kritiek op de gemeentelijke plannen.

Ook een aantal tuinders (en hun kinderen) van Wijkergouw bracht bezwaren en wensen naar voren. Namens het bestuur heeft Klaas Breunissen ingesproken. Kern van de inspraakreactie van het bestuur:

- Veeg dat 20% openbaarmakingsvoorstel van tafel. Werk samen met ons om de tuinparken nog aantrekkelijker te maken met voorzieningen en mogelijkheden voor niet-tuinders.
- Bouw voort op wat de tuinders nu vrijwillig en gratis doen aan groenbeheer en sociale cohesie. Houdt de volkstuinten betaalbaar en voor lange termijn, veel langer dan twintig jaar, in stand.

De protesten en insprekers boekten resultaat. De forse huurverhoging ging van tafel. Bij de gemeente is de boodschap van de tuinders gehoord: we willen werken aan meer toegankelijkheid van het park maar niet 20% van onze grond inleveren voor openbaarheid, we willen een plan maken maar niet op basis van alleen door de gemeente bepaalde doelstellingen maar op basis van gemeenschappelijke uitgangspunten.

Noordelijke tuinparken

In de commotie van begin december trad ook het Bondsbestuur plotseling af, omdat zij zich door delen van de

achterban onvoldoende gesteund en gewaardeerd voelde. Op de Bondsvergadering van december werd al wel een nieuwe Bondsvoorzitter gekozen: Eric van der Putten. Als u dit Wijkergouwtje leest, is ook de extra Bondsvergadering van 16 januari jl. achter de rug en is het Bondsbestuur hopelijk aangevuld met nieuwe leden.

Ondertussen overlegde het bestuur van Wijkergouw in december en in januari met de besturen van de andere tuinparken in Noord. We hebben met elkaar onder meer het volgende afgesproken:

- Zorgen dat er een delegatie van de parken in Noord betrokken is bij de gesprekken met de gemeente en de Bond.
- Een statement ontwikkelen met de belangrijkste vijf punten die we willen bereiken in overleg met de gemeente.
- Gezamenlijk als noordelijke tuinparken onze waarde en kwaliteiten voor de samenleving benoemen. Denk bijvoorbeeld aan samenwerken aan natuurlijk groen en onze betekenis voor de buurt.

Trein dendert door

Als u dit leest, is het hernieuwde overleg tussen de gemeente en de tuinparken al van start gegaan. Het is de bedoeling elkaar te vinden op gezamenlijke uitgangspunten en aanpak. Hoe dat in de praktijk moet worden vormgegeven, zal besproken worden. Discussies zullen onder andere gaan over de huurprijs, de riolering en de toegankelijkheid. Wij willen dat het hernieuwde overleg geen top-down gebeuren wordt, maar een bottom-up proces dat per tuinpark aansluit op de actuele situatie. Op basis daarvan moeten gemeente en tuinparken het nieuwe beleid formuleren.

Het bestuur van Wijkergouw blijft ondertussen nadenken over de toekomst van ons tuinpark. Welke toegankelijkheid realiseert Wijkergouw nu al en wat zou nog meer kunnen? We gaan verder met onze oriëntatie op medegebruik van de boerderij en we verzamelen de ideeën van onze tuinders. Samen met de andere parken in Noord blijven we contact onderhouden met de politieke partijen in de gemeenteraad en het stadsdeel.

Het bestuur vindt het jammer dat er vanwege corona nauwelijks mogelijkheden waren en zijn om formeel te overleggen met de tuinders van Wijkergouw. De trein dendert echter door. Middels nieuwsbrieven houden we u op de hoogte. Maar aarzel niet om contact op te nemen met het bestuur wanneer u een idee hebt of een verbetering noodzakelijk vindt. ■

De Buitenwereld

Tekst en foto: Klaas Breunissen

Uitgaan van de kracht van de tuinparken

Eind 2020 beleefde de strijd over de Amsterdamse volkstuintuinen een voorlopig hoogtepunt. De wethouder bond in en de tuinders wonnen hun eerste slag. Met Ruud Grondel, voorzitter van de landelijke organisatie van volkstuintuinen AVVN, bliken we terug en kijken we vooruit.

'Het verzet tegen de gemeentelijke plannen explodeerde toen in oktober een extreme huurverhoging werd aangekondigd', aldus Grondel. 'Dat zou leiden tot de hoogste grondhuur voor volkstuintuinen in heel Nederland. Waarom de gemeente dat wilde, is onduidelijk. De machtige afdeling Vastgoed is er om grondhuur binnen te halen voor de gemeente en heeft kennelijk grote invloed gehad. Ook het Bondsbestuur werd verrast door deze enorme huurverhoging.'

Opluchting

'Ik denk dat het Bondsbestuur best blij was toen de gemeente in mei 2020 haar visie op de toekomst van de volkstuintuinen presenteerde. Gezien de enorme druk op de schaarse ruimte en behoefte aan woningbouwlocaties, was er opluchting dat de gemeente zo helder het belang van de volkstuintuinen erkende en beloofde deze voor langere tijd veilig te stellen.'

'Het Bondsbestuur dacht met het

aannemen van de eigen Bondsvisie "Spijkers met Koppen" draagvlak van de tuinders te hebben.'

'Ik kan me die opluchting over het langjarig behoud van de tuinparken goed voorstellen. De behoefte aan woningbouwlocaties, sportvelden en recreatief groen is groot. In Rotterdam staat een kwart van de volkstuintuinen in een gemeentelijke nota genoemd als zoeklocatie voor woningbouw. Die gemeentelijke erkenning van het blijvend belang van de tuinparken is bijzonder in Nederland.'

Rekenmodellen

'De gemeente heeft de overeenstemming met de Bond over grotere toegankelijkheid van de tuinparken verward met openbaarheid. Streven naar dag-en-nacht openbaar groen heeft meer te maken met bureaucratische rekenmodellen dan met concreet gebruik in de werkelijkheid. Buurtbewoners kunnen nu al gebruik maken van het algemene groen op de tuinparken. Tuinders onderhouden dat gratis. Het beheer wordt er niet beter op als de gemeente dat gaat doen en er is geen enkele noodzaak om tuinparken de hele

nacht open te houden. De gemeente moet uitgaan van de kracht van de tuinparken.'

Verbinding met de grond

'Op het stadhuis heb ik ambtenaren horen praten over tuinders die als een Gooise elite de hele dag prosecco drinkt. Misschien dat ze daarom zo'n extreme huurverhoging meenden te kunnen doorvoeren. Dat beeld is in de publiciteit van de afgelopen maanden krachtig bijgesteld. Op de parken tuiniert ook nog ome Jan die moet rondkomen van enkel AOW.'

'De tuinparken staan nu positief in de publiciteit en de wethouder heeft haar plannen teruggetrokken. De tuinders moeten nu gaan inkopen en focussen op wat ze willen bereiken. Die 20% openbaarheid schrappen, van onderop meer medegebruik stimuleren met aandacht voor terechte zorgen als veiligheid, en de extreme huurverhoging van tafel. De verbinding van tuinders met de grond is groot en het samen doen. Dat is de kern. Tuinparken moeten geen attractieparken als Bakkum worden.' ■

Ruud Grondel

Winter

Wijkergouw 2020 Dec.

DE PIMPENNEES
OP DE
KAARDE-
BOL

DE PIMPENNEES ZIE IK NIET VAN
MAAR AF EN TOE

DE LAMPIONPIANT
IS FAMILIE
VAN DE
AARDAPPEL!

RAT AITUD OP DE TUIN

DE SZOFT NAAST SIEMIS STAPEL TUIN (mooie
lichtval)
6-12-2020

EEN VAN DE ATRIBUTEN
DIE IN DE STAPELTUIN
STAAN. (ziet er
grijselijk uit: maar
is grappig)

Winter

Uit: Berichten van de overkant
Gedichten Adri Slomp
Stadsdeeldichter Amsterdam-Noord 2007-2010

*nu grijs je lievelingskleur is geworden
laat je je moeilijk vinden
zie je niet
hoe de witte zwaan
in de kleine haven
voorzichtig
een nest vouwt onder haar vleugels
hoor je niet
het felgroen schaterlachen
van de snelle tropengasten
kijk hoe de berk schoorvoetend
probeert uit te lopen
en hoe in de putterstraat
een roze roos moed scheidt
haar kop op te steken*

*waar blijf je nou
of ben je expres zo
zacht geworden
dat ik je zonder handschoenen
aan kan pakken*

Lente wens

Michael Kerkhof

*Verlangen naar voorjaar
speelt op als
de somberheid van najaar en winter
ondanks het somtijds
fluweel betoverende licht
de stemming drukt
tot naargeestige neerslachtigheid
zo onlosmakelijk verbonden
aan korte uren daglicht
aan de alom aanwezige donkerte
van regenachtige dagen die
eindeloos lijken te duren en
met hun kilte de ruimte vullen
De troostrijke ontbottende
aankondiging van het nieuwe voorjaar
nog zo bescheiden aanwezig
voedt het verlangen naar licht en
warmte
naar de nieuwe lente
naar de zonnewarmte gestuurde
groeisprongen,
het opleven van kleuren,
het toenemend vogelgeluid,
hun aan en afvliegen
met hen het nieuwe voorjaar,
de warmte en het licht
verwelkomen,
een goed vooruitzicht*

Bestuurlijke zaken

Tekst: Annemieke Timmerman

Foto dateert van voor de Corona-crisis

Verslag 74e Algemene Ledenvergadering, 14 november 2020

Aanwezige bestuursleden:

Andrea van Pol (voorzitter), Nelleke Bosland, Marion Cornelissen, Diny Teekman, Margot van de Zilver, Annemieke Timmerman (verslag).

Ingekomen stembriefjes (papier + email): 56

Controle stemming:

Judith Olbers en Clary van Amelrooy

1. Opening

De voorzitter opent de vergadering in de bestuurskamer van de boerderij. Het voltallige bestuur is aanwezig, om ons heen enkele stapels stembriefjes. Het is een gezellige boel. Fijn dat de tuinders hebben meegewerkt, het aantal ingekomen briefjes is representatief voor een ALV van Wijkergouw, afgelopen jaren waren steeds rond de 50 stemgerechtigde leden in de boerderij aanwezig. We zijn blij dat we de jaarzaken op deze manier, transparant en rechtsgeldig, kunnen afwikkelen.

2. Stemprocedure en telling

Van de 56 ingekomen briefjes, op papier en digitaal, waren slechts vier stembriefjes niet naar een tuinnummer te herleiden. Deze konden we niet meetellen bij de stemming. Op enkele briefjes ontbrak bij een van de punten een kruisje (op één formulier was zelfs zes keer geen kruisje gezet), dergelijke omissies zijn weergegeven als een onthouding. Een tuinder had aangekruist waar ze tegen was, gevraagde toelichting bracht verheldering. Er heeft een check plaatsgevonden op een aantal briefjes en op dubbele briefjes (één stem per tuin is toegestaan). De telling is gecontroleerd door twee leden van de nieuwe kascommissie.

Eén tuinder maakte de opmerking dat het niet zomaar kan om 'geen reactie' te beschouwen als 'instemming met de beslispunten'. Dit was verwoord bovenaan pagina 19 van het herfstnummer van het Wijkergouwtje. Vanwege het aantal ingekomen reacties was het gelukkig niet nodig om te bedenken wat we moesten doen als het quorum niet gehaald zou worden. Nazoeken van de regels wees bovendien uit, dat we niet eens een quorum hoeven te halen: bijvoorbeeld bij een Vereniging van Eigenaren is vaak wel een quorum aangegeven voor een rechtsgeldige vergadering. Het afdelingsreglement artikel 13, lid 3 spreekt over de meerderheid van de uitgebrachte stemmen. Aangeboden was dat het bestuur vóór 12 november vragen of opmerkingen zou beantwoorden. Bijvoorbeeld als een tuinder niet kon stemmen omdat iets niet duidelijk was of

omdat nog nadere informatie nodig was. Ieder die dat wilde zou dan goed geïnformeerd een stem kunnen uitbrengen. Er waren wel wat opmerkingen, maar die tuinders hadden ook hun stembriefje ingeleverd. We hebben besloten om die vragen en antwoorden hierna in het verslag te behandelen. Conform het geplande traject in het Wijkergouwtje (blz. 18) komt het verslag dus al snel tot de tuinders. Hiermee wordt tevens tegemoet gekomen aan een opmerking van een tuinder over de duur van het traject.

3. De uitkomst

De uitkomst was maar voor één uitleg vatbaar: geformuleerde beslispunten zijn met overgrote meerderheid gesteund door de tuinders. Op het geformuleerde keuzepunt 10 sprak de meerderheid voorkeur uit voor de eerste optie. Enkele onduidelijkheden of kanttekeningen in de stembriefjes brengen hier geen verandering in aan. De uitkomst wordt dus:

7. Verslag van de ALV op 16 november 2019:
> ik stem in met het verslag
8. Leden Kascommissie
> ik stem in met de aanstelling van de nieuwe leden in de kascommissie
9. Afrekening 2019 en decharge bestuur, gezien hebbend het advies van de Kascommissie:
> ik stem voor decharge bestuur
10. Bestemming te veel betaald jaargeld 2019
> ik kies voor a (deel toevoegen aan reserve)
11. Bestemming overschot continuïteitsreserve
> ik stem in met de reservering voor het vernieuwen van de beschoeiingen
12. Begroting 2021
> ik ben het eens met de begroting voor volgend jaar

4. Toelichting op de uitkomst, individuele vragen en antwoorden

Er zijn geen opmerkingen of vragen ingekomen over punten 1 t/m 6. Dit waren punten ter kennisgeving en raadpleging. Voor de besluitvorming in punt 7 t/m 12 is de toelichting:

7. Het verslag van de 73ste ALV kunnen we unaniem vaststellen, met dank aan de notulist. Er werd één vraag

gesteld, naar aanleiding van het verslag punt 10b: wat is er uit de evaluatie met het 'gruis' op het hoofdpad gekomen? Het bestuur zal de Tuincommissie vragen om in het volgend Wijkergouwtje een artikel hierover te schrijven.

8. De leden hebben bijna unaniem ingestemd met de toetreding van Clary, Judith en Jeroen tot de kascommissie. Iemand kon het advies van de Kascommissie aan de ALV niet vinden: dit stond op pagina 23 van het Wijkergouwtje (het advies was om het bestuur decharge te verlenen). Een andere opmerking ging over achternamen en tuinnummers van de nieuwe kascommissieleden: ook dat stond op pagina 23 van het Wijkergouwtje. Een derde opmerking ging over het advies van de Kascommissie over de begroting. Antwoord: als mogelijk willen we graag dit advies hebben, maar deze keer zijn we door de wisseling van leden niet verder gekomen dan de kascommissie te vragen mee te denken. Adviseren is volgens de regels geen taak van de kascommissie, de kascommissie controleert alleen (Afdelingsreglement artikel 16). Bovendien leveren alle commissies input en wordt de begroting in overleg met alle commissies opgesteld.

9. Instemmen met afrekening 2019 en decharge aan het bestuur: allen stemmen in, 1 onthouding.

10. Bestemming kiezen voor te veel betaald jaargeld. Meer dan 80 % kiest voor a (deel toevoegen aan reserve).

11. Bestemming overschot continuïteitsreserve. Meer dan 90 % stemt voor a (vernieuwen van de beschoeiingen). Een tuinder stelt 'algemene reserve' voor, een ander 'snoeien van de essen'.

12. Begroting. Meer dan 85 % heeft geen voorstel tot aanpassingen van de begroting.

Drie tuinders zijn voor het handhaven van het Wijkergouwtje in kleur, en dus voor verhoging van het communicatiebudget. Het bestuur kiest ervoor om de begroting te handhaven, we zullen echter wel rekening houden met een overschrijding van de begroting op deze post.

Een tuinder vraagt waar de kosten van de Bouw- en Taxatiecommissie voor zijn (1245 euro). Dit is bedoeld voor de aanschaf van een tweedehands golfkar, een gaslekzoeker en voor kantoor- en vergaderbenodigdheden.

Een tuinder kan bij uitgave onder 12 de kosten van 5890 niet vinden. Dit zijn bijzondere baten en lasten. Voor 2021 zijn deze niet verwacht: denk aan donaties en kasverschillen. Het bedrag van 5890 euro is geen onderdeel van de begroting voor 2021. Dit bedrag staat genoteerd bij de werkelijke kosten van 2019. De overige bijzondere baten betreffen de nog te ontvangen beleggingsgelden ten behoeve van de nieuw aangeschafte ketel en de schenking van tuinhuis nummer 10.

Een tuinder heeft meerdere opmerkingen:

- Er staat in de Toelichting op de jaarrekening 2019 (blz. 25 Wijkergouwtje, herfst 2020), dat de kosten lager zijn: voor waterverbruik 1.250 euro lager dan begroot en voor vuilnisafvoer 1.300 euro lager dan begroot. Op blz. 23 onder punt 11 staat het anders. Daar blijken de kosten van het waterverbruik 592 euro lager en die van vuilnisafvoer 666 euro lager. De toelichting is niet correct, blz. 23 is de enige juiste kostenstaat.
- Over de Jaarrekening 2019, stembriefje punt 10, meent deze tuinder, dat het onjuist is om het positief resultaat van ruim 11.000 euro te bestempelen als 'te veel betaald jaargeld in 2019' (blz. 25 Wijkergouwtje, herfst 2020). Een positief resultaat is de totale optelsom van de feitelijke inkomsten en uitgaven en hij meent dat dit resultaat niet mag worden geïdentificeerd met één begrotingspost. De tuinder bepleit dat hij het onwenselijk vindt om bij een positief rekeningresultaat het geld terug te betalen of om bij een negatief rekeningresultaat geld bij de tuinders na te heffen. Hij ziet als beleidslijn: een positief resultaat toevoegen aan de algemene reserve, een negatief resultaat financieren uit de algemene reserve. En bepleit tot slot dat grote positieve en negatieve rekeningresultaten voorkomen moeten worden, al laat dat onverlet dat er onvoorziene omstandigheden kunnen plaatsvinden. Het bestuur is het eens met deze redeneringen en zal dit komende jaren zo formuleren.
- Over de Begroting 2021 stelt deze tuinder de volgende vraag: op welke wijze heeft het bestuur bij het opstellen van de begroting rekening gehouden met de constatering bij de Jaarrekening 2019 dat de leden 11.552 euro te veel jaargeld hebben betaald? Antwoord: het bestuur heeft geprobeerd, net als voorgaande jaren, om zo nauwkeurig mogelijk te begroten. Ten aanzien van de begroting wordt ook aan de commissies en projectleiders van diverse projecten gevraagd om input te leveren. Een begroting is niet meer en minder dan dat: verwachte kosten voor plannen. Uitvoering kan anders uitpakken.

Een tuinder vraagt of de bestemming van het overschot continuïteitsreserve is bedoeld voor algemeen of per tuin. Antwoord: hier wordt de algemene beschoeiing mee bedoeld. Een tweede vraag van deze tuinder gaat over de wenselijkheid van beschoeiing in het kader van Natuurlijk Tuinieren. Hierover zullen we de Tuincommissie consulteren.

Na de vergadering bereikt het bestuur nog een vraag over het onderhoud van gebouwen, dit zou te laag zijn voor het werk dat nodig is (buitenzijde winkel, schotten aardeopslag, goten, een nieuw huisje op het terreintje, afdak voor de karren, keet bouwcommissie). De penningmeester constateert dat al deze posten in de begroting zijn opgenomen.

5. Uitgebreide toelichting punt 10 en punt 11 – bestemming te veel betaald en overschot

Acht tot twaalf tuinders (inclusief de ongeldige biljetten) kozen voor terugbetalen/slechts een deel toevoegen aan de reserve en/of voor een andere bestemming dan

het vernieuwen van de beschoeiingen. Een tuinder had opgemerkt dat er al jaren te hoog begroot wordt, waardoor de algemene reserve oploopt. Het bestuur is van plan om volgend jaar een Meerjarenonderhoudsplan (MJOP) te gaan maken, waardoor reserves langduriger zijn geormerkt. Naar onze verwachting worden tekorten en overschotten hiermee beter ingekaderd, waardoor discussie over het herbestemmen transparanter kan verlopen.

6. Uitgebreide toelichting punt 12: stelpost Plan van Aanpak Volkstuinparkenbeleid

Enkele tuinders hebben opmerkingen gemaakt over deze post in de begroting, die ten tijde van aanleveren voor het Wijkergouwtje nog niet helder was. Eén van de tuinders noemde, dat de Gemeente Amsterdam dit beleid wil maken, dus dat zij ook de kosten zouden moeten dragen en die niet mogen afwenden op de tuinparken. Deze tuinder vindt ook, dat wij de experts zijn en dat we niet veel hoeven te verwachten van ingehuurde experts. Verklaard kan worden dat de Werkgroep graag armslag wil hebben om een en ander te kunnen uitvoeren. Er is een stelpost aangevraagd,

niet zeker is nog of dit bedrag ook echt nodig is. De aanvulling op de toelichting is deze: de 5000 euro (ongeveer 22 euro per tuin) is bedoeld voor:

- het organiseren van bijeenkomsten met tuinders en externe belanghebbenden
- het inhuren van een of meer experts die ons kunnen helpen met het maken van een plan van aanpak voor en/of het maken van tekeningen van ons tuinpark in de toekomst.

Bij het opmaken van dit verslag is de inspraakprocedure in volle gang, nader nieuws hierover volgt apart.

7. Rondvraag

Een tuinder vraagt met betrekking tot Natuurlijk Tuinieren, wat er met de aanbevelingen uit het keuringsrapport 2017 is gebeurd en wat we eraan gaan doen om de vier stippen te behouden bij de herkeuring in 2021. Het bestuur heeft ten aanzien van dit punt de projectleider Natuurlijk Tuinieren en de Tuincommissie gevraagd om een artikel hierover te schrijven, zie pagina 18. ■

Hard werken tijdens de najaarswerkbeurt

Foto's: Thea Adriaansen

Het was hard werken tijdens de laatste najaarswerkbeurt op 4 november 2020, om het park opgeruimd de winter in te laten gaan. Iedereen droeg zijn/haar takje bij.

Pleidooi voor de klimop - deel 2

Klimopkillers

Door Joris Hellevoort, boswachter Utrechts Landschap

Overgenomen uit het tijdschrift van Utrechts Landschap

De klimopkiller, wat is dát nu weer? Is het een beestje, een virus? Nee hoor, het zijn mensen die denken het beste voor te hebben met de natuur. Op gezette tijden trekken ze er op uit om in natuurgebieden klimopranken door te zagen of hakken. Zodoende behoeden ze de bomen waar de klimop zich in genesteld heeft voor een wisse dood. Tenminste dat denken ze. Ik schaar dit onder 'fake' kennis. Ook wel bekend als een broodjeaapverhaal. Hieronder het echte verhaal!

De houtige rakkers wennen aan elkaar

Iedereen kent hem wel de altijdgroene heester, *Hedera helix*, die zich door middel van wortelvezels aan omringende voorwerpen hecht. De klimop is inheems in heel Europa en heeft nog een broertje, de grootbladige of Atlantische klimop, *Hedera hibernica*, die in zuidelijker streken inheems is. Wat de meesten van ons niet weten, is dat deze acrobatische slingeraar wel 30 meter hoog kan worden en... schrik niet, honderden jaren oud!

De plant hecht zich aan de boom met zijn hechtworteltjes, maar uitsluitend aan het buitenste laagje van de schors. Als een soort jasje wordt de boom omhuld. De gastheer heeft er niets van te lijden want de klimop haalt zelf zijn water en voedsel uit de grond. Het is niet eens een parasiet of halfparasiet zoals de maretak. De slimmeriken onder u zullen zeggen, ja Joris maar de windbelasting dan. Geen probleem. Omdat de groei geleidelijk gaat, wennen de beide houtige rakkers aan elkaar en zijn ze verstrengeld in een permanente dans. Daar hoeven we ons dus in het geheel geen zorgen over te maken. Dit gaat al goed sinds de ijstijd en het klimopkillen kan dus definitief naar het rijk der fabelen worden verwezen.

Lofzang op klimop

Nu de lofzang op de klimop. Als vrijwel alle bloemen gestopt zijn met bloeien is het eind oktober/ begin november een levendige drukte van insecten rondom de bloeiende ranken van de 'klimopbomen'. Een klein half jaartje later dienen de blauwzwarte besjes als voedsel voor vele vogels. En het hele jaar door levert de *Hedera* schuil- en broedgelegenheid aan wederom talrijke vogels en biedt dan óók een plek aan bijvoorbeeld eekhoorns en muisjes.

De klimop is ook belangrijk voor de mens. Onderzoek van NASA heeft aangetoond dat klimop een zeer groot reinigingsvermogen heeft voor het binnenklimaat. Gevelgroen en dakbegroeiing reinigen stadslucht zonder veel ruimte te gebruiken. En het haalt fijnstof en CO₂ uit de lucht. Een ware alleskunner dus.

Ook in uw tuin is deze weldoener niet weg te denken. In een poep en een scheet heeft u een groene grens tussen u en de bureu. En ook een kale muur kan worden omgetoverd tot een groene oase. En laat u ook hier niet weer bang maken. Klimop vreet de muur niet op! Hou hem wel in toom zodra hij bij ramen, dakgoten of onder de dakpannen komt. Hij kruipt gewoon naar binnen.

Al in de oudheid was de klimop als plant het zinnebeeld van het eeuwige leven. Laten we hem deze 100 jaar en meer geven. Klimopkillers: laat uw zagen en bijlen thuis. Laat groeien deze gigant! ■

In het Zonnetje

Tekst en foto: Joke van Pel

Op een mooie winterdag, jawel, er is zelfs wat nachtvorst geweest, ontmoet ik Klaas Breunissen op mijn tuin. Mijn verwoede pogingen om het huisje van tevoren warm te stoken mislukken jammerlijk. Het hout is te nat, te groot, ik ben het verleerd, hoe dan ook, branden ho maar. Een houtkacheltje is natuurlijk geen beste binnenkomeer bij iemand die zich al zo lang om het milieu bekommert. Maar het is goed te doen, met een zonnetje door de ramen en dikke jassen aan.

Klaas valt met de deur in huis, "die foto die je wilt maken. Ik heb er over nagedacht, die moet maar niet in mijn tuin maar buiten het park, want ik ben van 'De Buitenwereld' hè." En zo kennen we hem als columnist van het Wijkergouwtje; onze rapporteur van maatschappelijke- en natuurontwikkelingen die er gaande zijn in de omgeving van ons park.

Waar komt die bevlogenheid vandaan?

Klaas vertelt hoe hij opgroeide in Hemmen, een klein plaatsje in de Betuwe, waar hij zich van kinds af verbonden voelde met het rivierenlandschap. "Het is wijds en heel gevarieerd met een verre horizon. Bos is ook mooi hoor, kom ik ook vaak met mijn partner, maar ik kijk toch graag een stukje verder dan alleen maar naar bomen."

Iets van zijn jeugd vindt hij terug in Waterland, nu zijn favoriete landschap. "Het is nog zo'n mooi bewaard

cultuurhistorisch landschap, met als harde grens de ring A10". Komen we gelijk op de plannen om die grens toch maar te gaan overschrijden om woningen buiten de ring te gaan bouwen. Klaas vertelt dat hij na het vernemen van die plannen als secretaris van de Stichting Behoud Waterland een boze brief naar het Parool heeft geschreven.

Vanuit de Betuwe kwam Klaas naar Amsterdam om te gaan studeren: Culturele Antropologie. Klaas vond de stad heel leuk en genoot ervan, heeft wel eens overwogen om weg te gaan maar had al teveel binding. "Maar ja, wonen in de binnenstad, geen tuin of balkon. Dan zoek je naar iets buiten, een volkstuin." Maar die moest dan wel heel dichtbij Waterland zijn. En zo is Klaas elf jaar geleden op Wijkergouw neergestreken.

Met glinsterende ogen vertelt Klaas dat zijn partner het volkstuingebeuren eigenlijk helemaal niks vond. Hij dacht aan tuinkabouters en sociale controle, maar oké, als jij dat dan graag wilt... Na drie maanden was hij helemaal om. En dat maakt zo gelukkig. Samen genieten van een badderend meesje, het mooie licht van de avond, het wonder aanschouwen van de groei van de natuur. Het eerste wat hij leerde van zijn buurman was 'snoeien is groeien'. Dus niet bang zijn om ergens de schaar in te zetten. "Ja, tuinieren is toch een beetje de natuur naar jouw hand zetten." Hij vertelt dat hier op Wijkergouw zijn Betuwse jongenshart weer naar boven komt.

Dat hart bracht hem ook bij GroenLinks, eerst als fractiemedewerker, later als raadslid in de gemeenteraad en als lid van Provinciale Staten van Noord Holland. En dit naast een baan bij Milieudefensie waar hij zich bezig hield met campagnes rondom het thema Ruimte & Landschap en Voedsel & Landbouw. Klaas is nu met pensioen en zet op Wijkergouw al zijn talenten en

werkervaring in voor het welzijn van ons park.

Wat motiveert je daarin?

"Ik wil snappen hoe de samenleving functioneert en de verschillende spelers daarin: ikzelf, de buurt waarin ik woon, de idealen die ik heb, ons tuinpark. Hoe beïnvloeden die elkaar? Kijken welke invloed ik heb en welke invloed de omgeving op mij heeft. Waarom gebeurt iets zoals het gebeurt en hoe kan ik daar een beetje grip op krijgen. Daarom heb ik antropologie gestudeerd en ben ik mijn hele leven maatschappelijk en politiek actief geweest. Ik wil altijd wel de samenleving verbeteren."

Wat is daarbij jouw norm?

"Ik ga uit van het beginsel dat de mens een onderdeel is van de natuur. We hebben net zoveel bestaansrecht als een vlinder of een begonia. Dit betekent dat alle levende wezens ons respect verdienen. Tuinieren is altijd ingrijpen in de natuur. Maar daarbij moeten we de kwaliteit van bodem, water en lucht zo min mogelijk schaden. De natuur kan op korte termijn maar een beperkte mate van vervuiling zelf oplossen. Dat betekent niet dat het bijzondere Waterland helemaal 'op slot' moet. Je kunt best een monument eigentijds verbouwen maar je moet er wel zorgvuldig mee omgaan. Je moet ook geen sloten willen rechtekken

of overlast gevende producten willen verbouwen. Het hanteren van zo'n kwaliteitsnorm is net zoiets als het hanteren van het minimumloon. Hier ligt de lat en daar gaan we niet onder."

Klaas hecht enorm belang aan het zien van verbanden.

"Als volkstuinpark moeten we ons realiseren dat we ons bevinden in een maatschappelijke omgeving. We zijn op een prettige wijze bevoorrecht om hier te mogen zijn. Er zijn ruimteclaims, mensen wandelen graag over ons park. Meer Amsterdammers moeten kunnen genieten van de tuinparken. We moeten de gewenste verandering van de gemeente zodanig weten te organiseren dat de hoofdkwaliteit behouden blijft. En dat is dat het een park is van actieve tuinders, met een bloeiend verenigingsleven. Een belangrijke kernkwaliteit van ons park is ook dat er een bepaalde mate van rust heerst."

Wordt er flink gelobbyd om dat onder de aandacht te brengen?

"Ja. We zijn als noordelijke tuinparken samen opgetrokken. We hebben deze zomer verschillende fracties ontvangen en zijn zelf ook op bezoek geweest op het stadhuis."

Klaas snapt als geen ander hoe de politiek functioneert, hoe 'de dingen' functioneren, waar je welke argumenten moet neerleggen, welke wegen je moet bewandelen om zaken voor elkaar te krijgen. Klaas is voor ons tuinpark goud waard.

Voor Klaas heeft de tuin alles te maken met zijn liefde voor het sociale gebeuren: "Als er ergens diversiteit is dan is het hier. De tuin verbindt, wie je ook bent, er is sociale cohesie. Het verenigingsleven mag geen klap krijgen. In feite gebeurt op de tuin wat de gemeente graag wil, namelijk dat een groep of buurt greep krijgt op zijn eigen omgeving. Daar stellen ze zelfs buurtbudgetten voor ter beschikking."

Wat zou je nog graag willen op jouw tuin?

"Een veranda. En dan daar heerlijk een boekje lezen en genieten van het ruisen van een regenbui terwijl ik droog blijf."

Natuurlijk Tuinieren

Tekst en foto: Annemieke Timmerman, bestuur, met dank aan Gwen de Ruijter en Marga van Aalst, tuincommissie

Natuurlijk Tuinieren op Wijkergouw

Wijkergouw heeft het keurmerk Natuurlijk Tuinieren alweer 4 jaar, met ingang van 2017 tot en met 2020. In het logo met het lieveheersbeestje kregen we met 4 stippen meteen het maximum aantal. Beoordeeld werden het beheer en de inrichting van de algemene gedeeltes van het park. Eind 2020 was het tijd voor een update, door vragen die binnenkomen, door de op stapel staande herkeuring door de AVVN en ook gewoon omdat we al veel gerealiseerd hebben.

Is duurzaam eigenlijk wel alternatief?

NT betekent dat we zo tuinieren, dat de natuur zich optimaal in de tuin kan ontwikkelen. Het draait om het behouden van natuurlijk evenwicht tussen al het tuinleven. Wij mensen houden daarbij rekening met dieren, planten, bodem en microklimaat. Het een kan niet zonder het ander. Natuurlijk tuinieren en chemische bestrijdingsmiddelen, niet-duurzame materialen, gereedschappen en werkwijzen gaan niet samen. Die verstoren te veel het natuurlijke, harmonieuze systeem. Wij schenken onze aandacht aan het voorkomen van ziekten en plagen door teeltmaatregelen en plantenkeuze. Als er al bestreden moet worden, dan doen we dat met biologische middelen. Als er bemest moet worden, dan met organische mest of compost. Het streven is te tuinieren met gebruikmaking van natuurlijke materialen en hergebruik van 'afval'.

Als we keuzes maken voor ons tuinpark Wijkergouw, houden we dit telkens tegen het NT-licht. Duurzamer is altijd een van de alternatieven. Het maken van afwegingen is inmiddels in het DNA van ons tuinpark gebakken. Duurzaam is daarbij de norm geworden!

Duurzaamheidsafwegingen

Vorig jaar is opgemerkt dat er in diverse tuinen kunstgras ligt. Kunstgras valt onder verharding, dit zit in de portefeuille van de Bouwcommissie. Samen met tuincommissie en bestuur hebben we de tuinders meegenomen in de discussie. Bij te veel aan verharding hebben zij de aanwijzing gekregen om een deel te verwijderen. Er is ontmoedigingsbeleid als een tuinder kunstgras wil toepassen. Bij verkoop van een huisje mag er

geen kunstgras liggen. We zijn het erover eens dat kunstgras niet past op ons tuinpark omdat we de uitgangspunten van NT hebben omarmd.

Een ander voorbeeld waarbij afwegingen worden gemaakt, zijn de proefstroken met verschillende verharding op de paden. Dus niet zonder meer het bestaande vervangen, maar onderzoeken of andere materialen meerwaarde kunnen leveren aan de natuur. De proef met de stroken zal dit jaar leiden tot een keuze en vernieuwen van de paden.

In de digitale ALV van november 2020 is gevraagd te onderzoeken of alle kapotte beschoeiingen van gemeenschappelijke en privé-delen wel vervangen moeten worden. Is het niet beter om hier en daar een natuurlijke wallenkant te hebben, zonder houten afscheiding?

Doorlopend behandelen we vragen over natuurlijk tuinieren en hebben we vele kleinere, duurzame keuzes gemaakt: in de winkel geen chemische bestrijdingsmiddelen meer en het overige aanbod is op NT aangepast, onder andere biologische tuinaarde in het assortiment; hergebruik van afvalsteen en andere materialen te hergebruiken in stapelmuren, tuinpaden en zitbanken; de 'natuurlijke' lunch in natuurvriendelijke verpakking; vuil milieubewust afvoeren uit de bestuurskamer; stimuleren van het composteren op eigen tuin; grote snoei verplaatsen naar het najaar om broedende vogels niet te verstoren; rond eikenbomen nestkasten en vogellokkers plaatsen om de processierups in te dammen, etc.

Herkeuring

We zouden in 2021 een herkeuring moeten krijgen. De AVVN (koepel volkstuintuinen in Nederland) heeft echter besloten, om de parken vanwege COVID-19 een jaar uitstel te geven. Het Keurmerk is een jaar langer geldig. Dat betekent dat Wijkergouw voor een herbeoordeling op de rol staat voor 2022. De voorzitter tuincommissie, Gwen de Ruijter en de projectleider NT, Marga van Aalst waren samen met het bestuur de herbeoordeling aan het voorbereiden. Een overzicht van alle eerder uitgevoerde projecten is te vinden op onze website, www.wijkergouw.nl/tuincommissie. Komend jaar zullen we gebruiken om nog een aantal

projecten uit te voeren. Ook hebben we nu meer tijd om alle leden aangesloten te houden en om door te gaan met de plannen voor de 'eigen' tuinen.

Wat deden we in 2020?

In 2020 werd het tijd voor wat bestuurlijke beslissingen: als we natuurlijke oevers willen beheren, dan hoeven de planten langs de sloot niet meer weg. Ook het maaibeeld is aangepast: gefaseerd maaien en frequentie teruggebracht naar 2 x per jaar, waardoor insecten voortdurend voedsel hebben. De wilgen worden om en om gesnoeid, zodat er altijd tenen aan de boom zitten voor overwinteraars en om vroege bloei te hebben met voer voor insecten. Dit wordt ook verteld in de workshops wilgentenen vlechten, die periodiek terugkomen. Alle bomen zijn geïnventariseerd en op kaart gezet, belangrijk voor waterstand, zuurstof en schaduw. In de boerderij werd weer een tentoonstelling ingericht. De hekken bij 't Bos worden vervangen door natuurlijke takkenwallen. Het gezamenlijk composteren (zie ook artikel over Composteren op pag. 4) moet zichzelf gaan bedruipen en de tuinders worden door bordjes geïnformeerd hoe composteren werkt en wat waar gedeponerd moet worden. Ook de tuin rond de boerderij is aangepakt: de paddenpoel is verdiept en opgeschoond, de vlindertuin is uitgebreid. Het tuinpark heeft diverse overvloedige bomen geadopteerd en een plaats gegeven op gezamenlijke en privé gedeeltes: perenbomen en 100 viburnums. Er is ook nog een wilde bloemen driehoek aangelegd.

Wat gaan we doen in 2021?

Er zijn diverse ideeën geopperd en nog niet uitgevoerd, dus dit jaar kunnen we voort:

vaste plek voor stekkie, aanleg groentetuin, lezing met wandeling en demonstraties 'wateropvang en waterplan', workshop broeihopen bouwen voor de ringslang onder leiding van de stadsecoloog, een wildpad maken over het paardeneiland achter Bijenpark Waterland, de aansluiting Groene Basisstructuur Amsterdam en Groene Scheg Stadsdeel Noord zichtbaar maken, bewegwijzering natuurlijke projecten realiseren, het informatiebord Natuurlijk Tuinieren herstellen, verder scheiden van plastic, papier en glas, lezingen over 'duurzaamheid, consuminderen en hergebruik', 'verpakkingen, CO2 uitstoot en klimaatveranderingen', 'lichaamsverzorging en hormoon versturende stoffen (Fair Impact)'; ontwikkelen van 'spullen delen/ruilen' op Wijkergouw, plek inrichten voor overzomering van kerstbomen. Elke tuinder wordt uitgenodigd om mee te denken en mee te doen!

Voor de verlenging van het keurmerk is het belangrijk om het huidig document weer eens grondig te bestuderen en te bekijken welke aanbevelingen we nog kunnen oppakken. Vooral sociaal en maatschappelijk kunnen we ons verder ontwikkelen door communicatie met de omgeving en medegebruik verder uit te werken. COVID-19 haalde echter een streep door enkele projecten. Wijkergouw had bijvoorbeeld jarenlang 'de Cordaangroep' over de vloer en

we waren bezig om de 'menselijke diversiteit' te vergroten door buurtbewoners en andere niet-leden te laten meeprofiteren van ons tuinpark. Het zichtbaar maken van de 'maatschappelijke return' past ook nog eens goed bij de Uitvoeringsstrategie Volkstuinenbeleid van de Gemeente Amsterdam, zoals die nu op ons bordje ligt. Hopelijk komt de natuur rond het coronavirus weer snel in evenwicht, zodat we verder kunnen! ■

De Mobiele Slijpservice

Gespecialiseerd in het slijpen van alle soorten tuingereedschap o.a. snoeischaars, takkenschaars, grasmaaimachines. Ook voor een gereviseerde tweedehands grasmaaier kunt u bij ons terecht.

Tevens zijn wij het adres voor alle soorten scharen, messen en kartelmessen. o.a. Kempen en Begeer, Gero en Sola.

Wij maken uw zilveren bestek weer als nieuw.

Ook als vanouds het adres voor het opnieuw matten van biezen en rieten stoelen. Het opnieuw vullen van kussens en stoelen en herstofferen van allerlei stoelen behoort tot onze specialiteiten.

De Mobiele Slijpservice
Akropolisshof 2, Purmerend
Treffen wij u niet thuis?
Bel gerust 0616328179

Nederlanders willen biodiversiteit beschermen, maar slechts een kwart weet hoe

Tekst: Stichting Deltaplan Biodiversiteitsherstel

Foto: Kars Veling; Stichting Deltaplan Biodiversiteitsherstel
Overgenomen van www.naturetoday.nl

13-OKT-2020 - Bijna twee derde van de Nederlanders weet niet waarvoor het begrip biodiversiteit precies staat. Na uitleg vinden vier van de vijf Nederlanders het belangrijk om biodiversiteit in zijn of haar omgeving, in Nederland én wereldwijd te beschermen. Bijna een kwart zegt biodiversiteit mee te laten wegen tijdens de verkiezingen van volgend jaar. Dit blijkt uit een onderzoek onder 1200 mensen.

Biodiversiteit is essentieel voor het herstel van ecosystemen en daarmee een gezonde leefomgeving. Natuurorganisaties, boeren, wetenschappers, banken en bedrijven zijn zich daarvan bewust en hebben in 2018 de handen ineen geslagen met als resultaat het Deltaplan Biodiversiteitsherstel (pdf; 3,6 MB). De afgelopen tijd heeft het Deltaplan Biodiversiteitsherstel meerdere lokale projecten geholpen; nu wil het biodiversiteit landelijk op de kaart zetten.

Prof. Dr. Louise Vet, hoogleraar ecologie Wageningen University en voorzitter van het Deltaplan

Biodiversiteitsherstel: "Met de campagne 'Maak Grijs Groener' willen wij vertellen wat biodiversiteit is, laten zien wat je kunt doen om het te beschermen en roepen we alle inwoners van Nederland op om de biodiversiteit een handje te helpen." Dat de campagne hard nodig is bewijst het onderzoek van marktonderzoeksbureau Motivaction onder ruim 1.200 Nederlanders in opdracht van Stichting Deltaplan Biodiversiteitsherstel. "Als we uitleggen wat biodiversiteit is dan vindt bijna iedereen het ontzettend belangrijk. Maar het is voor velen een onbegrepen begrip. Het onderzoek vertelt ons ook dat mensen die weten wat biodiversiteit is, meer betrokken zijn. Er is dus veel winst te behalen."

Uit het onderzoek blijkt dat veel mensen biodiversiteit belangrijker vinden dan werkgelegenheid en onderwijs

Desgevraagd zegt een derde van de respondenten dat er dringend verandering moet komen als het gaat om biodiversiteit. Daarmee staat het op de vijfde plek van grote (verkiezings-) onderwerpen en wordt het belangrijker gevonden dan thema's als onderwijs en werkgelegenheid. Op de vierde plek staat 'energie en klimaat', een onderwerp dat aansluit bij biodiversiteit. Louise Vet: "Klimaat, natuur en biodiversiteit zijn thema's die in elkaar grijpen. Het is goed om te zien dat veel Nederlanders dit soort

onderwerpen, die gaan over het welzijn van onze aarde, erg serieus nemen en dat zij willen dat er snel verandering komt.”

Dieren helpen en balkon of tuin vergroenen

Meer dan de helft van de Nederlanders zegt iets te willen doen om biodiversiteit te beschermen, terwijl slechts een kwart zegt te weten hoe. Toch doen mensen, onbewust of niet, al dingen om biodiversiteit te helpen. Zo zegt 47 procent het afgelopen jaar voorzieningen voor dieren bij het huis te hebben geplaatst en bijna evenzoveel mensen hebben hun tuin of balkon groener gemaakt. Daarnaast zijn er landelijk honderden lokale, particuliere initiatieven om biodiversiteit te helpen. “In Zuid-Holland wordt hard gewerkt om kilometers aan oevers bloemrijk te maken. In Nieuwegein zorgt plaatselijke jeugd ervoor dat er weer wilde bloemen in de buurt bloeien en in Amsterdam leggen bewoners en bedrijven mini-voedselbossen aan”, aldus Louise Vet.

Tips om biodiversiteit een handje te helpen

Bijna 75 procent van alle Nederlanders weet niet hoe zij een bijdrage kunnen leveren aan biodiversiteit, dat terwijl zes op de tien zegt iets te willen en kunnen doen. Een bijdrage leveren aan het herstel kan op allerlei manieren. Iedereen kan klein beginnen en aanpassingen doen in de tuin of het balkon. Of het juist groter aanpakken door in de straat of buurt aan de slag te gaan. Ook bedrijven, scholen en gemeenten kunnen een bijdrage leveren. Een greep uit de vele mogelijkheden:

1. Gebruik geen onkruidverdelger in je tuin.
2. Hang een nestkastje voor vleermuizen of een insectenhotel voor bijen en insecten op.
3. Maak van je tuinafval een composthoop.
4. Plant inheemse planten en bloemen in gazons of perkjes bij je in de straat of buurt.
5. Bedrijven en burgers kunnen groene daken aanleggen en gemeenten kunnen openbare ruimtes biodiverser maken.
6. Leg een tiny forest aan van 250 vierkante meter en zorg ervoor dat vogels, bijen, kleine zoogdieren en mensen een fijne plek hebben.

Ga voor meer tips naar [Maakgrijsgroener.nl](https://maakgrijsgroener.nl). ■

VERKIEZINGEN

In maart mogen we stemmen. Stadszaken, een site met dagelijks nieuws over de fysieke leefomgeving, heeft op een rijtje gezet hoe groen de partijprogramma's van de grootste politieke partijen zijn op het gebied van landbouw, klimaatadaptatie en natuurgebieden.

Na te lezen op <https://stadszaken.nl/artikel/3135/zo-denken-de-politieke-partijen-over-landbouw-natuur-en-klimaatadaptatie>

Gespuis

Tekst: Adri Muller, tuin 149

Foto: Wikimedia

Ze zien er zo schattig uit, zo lief! Vooral de jonkies. Maar je wilt ze echt niet in je tuin hebben: de woelrat en de woelmuis. Helaas vinden ze in mijn tuin genoeg voedsel en bescherming om er het hele jaar door te leven en er komen steeds meer.

Het begon met bloembollen die verdwenen: tulpen, krokussen, bosanemoontjes en hyacinten bloeiden hooguit één seizoen, of er was nog maar de helft over van wat ik had geplant. Ook hadden sommige struiken, zoals de Deutzia, vaak een hoofdtak die verdorde. Een jaar later verdween een prachtige prunus omdat hij verdroogde en weer een jaar later gingen bloemen omvallen en verdrogen. Ik moest heel veel gaan stutten.

Afgelopen zomer zat ik in het zonnetje op mijn tuin toen ik een snoezig rood-bruin muisje over het gras zag hupsen. Toen hij me zag, omdat ik bewoog, ging hij even onder een graspolletje zitten om daarna weer vrolijk tevoorschijn te komen. Lekker spelen in het gras, dat deed hij. Tja. Dat was dus een babywoelmuis.

En de woelrat is te vinden langs de waterkant. Daar graaft hij hele gangenstelsels, ook onder de tegels. Die gangenstelsels kunnen trouwens behoorlijk uitgebreid zijn!

Hetzelfde geldt voor de woelmuis. Het zijn beide planteneters en dus ook worteleters en dat verklaart de verdroogde planten.

Mijn tuin is langzamerhand een soort gatenkaas geworden en ik ben aan het uitzoeken hoe ik deze beesten zonder gif of klemmen kwijt kan raken. Heb al verschillende dingen geprobeerd maar weet nog niet of het werkt.

Daarover meer in een volgend Wijkergoutje.

Tuindagboek

Tekst en foto's: Marjo Palm, tuin 123

Ja ik heb iets geschreven, ik schrijf bijna nooit iets op. Dyslexie dat is mijn probleem, maar waar een wil is een weg.

Wat kunnen we blij zijn dat we een tuin hebben in deze aanhoudende afstandelijke tijden. Wijkergouw is een groen gezellig dorp en staat open voor bezoekers maar niet in de winter. In deze winter zitten we vooral thuis en wachten op het voorjaar.

Wijkergouw en alle andere tuinen zijn in 2020 goed bezocht door volkstui-toeristen. Nu wil iedereen wel een tuin, de wachtlijsten zijn enorm lang.

Ik ben al meer dan 25 jaar op Wijkergouw en er is heel wat veranderd in die tijd. Zo nu en dan ga ik ook in de winter naar de tuin en doe mijn kachel aan. Maar ja, de winter wordt niet meer zó koud dat het noodzakelijk is de kachel te stoken. En wanneer het heel nat is zoals nu (december 2020), heb ik geen zin om er heen te gaan. Je kunt niets doen in de tuin.

Beeldend kunstenaar

Ook in de herfst waren veel tuinders op Wijkergouw, het is een welkom uitje in deze corona tijden. Er werd wat gekletst en gelachen op zekere afstand.

Mijn tuin is ook een werkplek voor mij als beeldend kunstenaar. Ik merkte dat mijn tuin nu vaker speciaal bezocht werd door kunst- en natuurgeïnteresseerde mensen. Wanneer ik hen opmerkte nodigde ik ze uit om een rondje door mijn tuin te lopen "Kom eens kijken, er zijn ook kabouters in mijn tuin".

Ingang Wijkergouw

Zuinig

Ik beheer nu voor het tweede jaar de ingang van Wijkergouw tegenover de boerderij. Dat stukje ligt buiten het in de winter gesloten hek. Ik heb er heel wat haksel en compost uit het bos op gestort, omdat de grond erg ingeklonken was. Het wordt ook grondig bemest door honden. De planten die er nu groeien komen uit mijn eigen tuin of zijn gedoneerd door andere tuinders. Altijd welkom, sterke planten die het meer dan goed doen in deze vaak natte grond.

In het begin ergerde ik mij over al die auto's en vrachtwagens die de planten en plantenbakken omver reden. Maar daar ben ik mee opgehouden, nu denk ik er anders over. De natuur is sterker dan de mens en zal uiteindelijk overwinnen.

Ik ben blij wanneer ik moeder aarde in mijn handen heb, dan ontstaat er iets. Er is nu veel in verandering, maar de natuur is sterk, past zich aan, en kan zo overleven. Het is de kunst om met de natuur samen te werken. De natuur is inspiratiebron en leermeester, waar we zuinig op moeten zijn. ■

Thea's WWWeetjes

Er zijn nog steeds weinig/geen uitjes te melden, dus hieronder weer een selectie uit mooie boeken, leuke websites en een plantenverhalen-podcast om deze saaie winter door te komen en u voor te bereiden op een mooi voorjaar.

Het kan nog net: Meedoen aan de tuinvogeltelling op 29, 30 en 31 januari a.s. Uw informatie is hard nodig, verbreek de record-telling van 2020. Meldt u aan op <https://www.vogelbescherming.nl/tuinvogeltelling>.

In 2019 verscheen een nieuwe gids over de historie van het Muiderslot. Recent volgde een uitgave over de kasteeltuinen. De tuinen staan vol (vergeten) groenten, kruiden, planten, vruchten en (eetbare) bloemen en leveren elk jaar een rijke oogst. Achter het kasteel ligt de pruimenboomgaard van de beroemde kasteelbewoner en schrijver P.C. Hooft. De huidige boomgaard bestaat uit vele oude rassen die in 2007 opnieuw zijn aangeplant. Uitgeverij Waanders, ISBN 978 94 62 622 883

Een pondje wormen voor de wormtoren of compostbak koopt u via www.dewiltfang.nl. Zij doen het werk voor u, zoals u kunt lezen in het artikel over compost op pag. 5. U kunt bij de Wiltfang ook de wormen-composter bestellen om wormenthee te maken, vloeibaar goud voor uw planten.

Het nieuwe boek 'de Makkelijke Moestuin 2.0' is uit. Ook zijn er nieuwe zaden opgenomen in de webshop. Wilt u ook (leren) moestuinieren? Op de site van Jelle's Makkelijke Moestuin vindt u alle nodige informatie, inclusief kennisbank en community. www.makkelijkemoestuin.nl

De Ontsloten tuin. Over luthoven, tuintovenaars en bloementaal. De omsloten tuinen in Midden-Engeland inspireerden ecooloog en fotograaf Dennis Moet tot onderzoek naar de West-Europese tuinkunst. Hoe is onze omgang met de natuur door de eeuwen heen veranderd en welke betekenis hebben planten voor ons, in tuinen, literatuur en beeldende kunst. www.uitgeverijblauwdruk.nl, ISBN 9789492474520.

Hypernatuur van Cor van Gelderen laat vanuit zijn jarenlange ervaring als kweker in Boskoop zien hoe planten het beste gedijen in omstandigheden waarin ze van nature groeien. Geen technische tips, maar natuurlijke oplossingen voor schaduwrijke of zonnige plekken en vochtige of droge grond. HL Books, ISBN 9789 0561 561 21.

Gratis boekje boordevol ideeën: Aan de slag voor insecten
Het gaat niet goed met insecten, dat wordt steeds duidelijker. Om hier wat aan te doen zijn grootschalige maatregelen nodig en een ander gebruik van de schaarse ruimte in ons land. Deze veranderingen krijgen we niet van de ene op de andere dag voor elkaar. Toch kunnen we ook op korte termijn al wat doen voor vlinders, bijen en andere insecten. Bestel het gratis boekje 'Aan de slag voor insecten'. Het boekje met praktische tips is gratis digitaal te bestellen. Wilt u een papieren boekje, dan kunt u dat voor € 7,50 bestellen in de vlinderwinkel. www.vlinderstichting.nl/wat-wij-doen/alarm/zelf-aan-de-slag-voor-insecten/

Zelfvoorzienend leven in de stad, het kan! Ooit was er een leeg voetbalveld in Slotervaart. Tot Menno Houtstra neerstreek met de KasKantine. Al een paar jaar werkt hij hier samen met de buurt aan een duurzaam en autonoom leefgebied. Het terrein en de moestuin zijn helemaal off-grid, dus niet aangesloten op gas, elektriciteit, water en riolering en alles is gemaakt van gerecyclede materialen. Lees het interview met deze duurzame doener op <https://degezondestad.org/blog/78/zelfvoorzienend-leven-in-de-stad-het-kan>

Land van Ons wil een kentering bewerkstelligen in het uitputten van grond en verdwijnen van plantaardig en dierlijk leven uit ons landschap. Dit doen ze vanuit het besef dat ons land en onze grond letterlijk de bodem is onder ons bestaan. En daarmee een tegenwicht en rustpunt is in ons hectische en op economische groei gerichte bestaan. Door het

verwerven en daarna behouden van het juridische eigenaarschap van (landbouw) grond realiseren ze een langjarige en daarmee duurzame aanpak. Lees op <https://landvanons.nl> alles over Land van Ons en hoe u daar aan mee kunt doen.

TuinenStruinen is het adres op het internet waar planten, tuinen, tuiniers en tuinarchitectuur in de absolute hoofdrol zijn. Historische, ecologische, botanische, helende, sociale en hedendaagse (stads) tuinen en parken van over de hele wereld zijn hier te vinden. Biodiversiteit en duurzaamheid zijn voor TuinenStruinen belangrijke onderwerpen waar wij dan ook veel aandacht aan besteden. TuinenStruinen Webmagazine is er voor plantliefhebbers van zowel tuinplanten als kamerplanten. De tuinen van de toekomst zoals; muurtuinen, groendaken, regentuinen, natuurrijke tuinen, etc. krijgen hier ook de nodige aandacht. Abonneer u gratis op de nieuwsbrief via <https://tuinenstruinen.org/over-tuinenstruinen-org/>

Plantenverhalen podcast
In de Plantenverhalen podcast gaat Annet Breure elke aflevering in gesprek met een gast spreker. Botanisten, tuinmannen en

-vrouwen, kwekers, kunstenaars of filosofen; we kunnen het vanuit eindeloos veel invalshoeken over planten hebben zonder dat het verveelt. Plantenverhalen gaat over de geschiedenis, de symboliek en het gebruik van planten. Annet hervertelt traditionele verhalen vanuit allerlei culturen, waar planten een grote rol in spelen en schetst ook de context van de verhalen. Alle afleveringen vindt u op <https://podcasts.apple.com/nl/podcast/plantenverhalen/id1510834819?l=en>

Vogels kijken

Begin 2020 werd het Nederlandse initiatief birdingplaces.eu gelanceerd. De website wil het vinden van mooie en leuke vogelgebieden in Europa vergemakkelijken en zo het draagvlak voor de bescherming van vogels en hun leefgebieden vergroten. Deze Europees-brede benadering slaat aan. Sinds januari 2020 werden al meer dan 2000 vogelgebieden door Europese vogelaars op de website geplaatst. Daarvan waren er maar liefst 350 vogelgebieden in Nederland! Er is er dus altijd wel een leuk vogelgebied in de buurt.

En natuurlijk staat dit Wijkergouwtje ook weer op onze website www.wijkergouw.nl/archief

Gered Gereedschap

De winter is een goede tijd om de schuur op te ruimen en gereedschap te vervangen. Gooi uw oude gereedschap niet weg, maar lever het in bij Gered Gereedschap. Deze stichting heeft al ruim 35 jaar tot doel de armoede duurzaam te bestrijden door vakmensen in ontwikkelingslanden te ondersteunen met gereedschap, kennis en kunde. In eigen werkplaatsen wordt het ingeleverde gereedschap door zo'n 500 vrijwilligers opgeknapt en geschikt gemaakt voor het opbouwen van een zelfstandig bestaan voor vaklieden in Afrika. Oud gereedschap kunt u inleveren bij de inzamelpunten, o.a. Zeeburgerdijk 265, 1095 AC Amsterdam. Zie ook <https://www.geredgereedschap.nl/waar-vind-je-ons/werkplaatsen/>. Lees meer over Gered Gereedschap op <https://www.geredgereedschap.nl/>.

En als dan de schuur is opgeruimd en u wil thuis aan de slag met de grote schoonmaak: Lees op <https://degezondestad.org/blog/75/duurzaam-schoonmaken-doe-je-zo-hoe-u-dit-op-een-duurzame-manier-kan-doen>, zonder chemische middelen zoals vlekverwijderaars en glasreinigers. Gebruik naar harte lust citroen, oude sokken, soda en de Guppyfriend waszak. Lees ook het artikel van Annemieke Timmerman in het winternummer van het Wijkergouwtje van 2019, pag. 12.

DE PITTENSPECIALIST

Dé leverancier voor uw tuinhuis

Zonne-energie

Wij leveren en installeren zonnepanelen, regelaars en accu's. Inclusief montage-materialen.

Butaan/Propaangas

Een groot assortiment gasapparatuur is in onze winkel aanwezig zoals o.a. voor koelen, koken, verwarmen en warm water.

Ook leveren wij alle installatie-materialen hiervoor.

12 volt/24 volt

U vindt bij ons een uitgebreide sortering omvormers, koelkasten, verlichting en andere benodigdheden op 12 volt.

Pitten, kousen en glazen

Onze afkomst verloochenen wij niet. Al sinds 1935 verkopen wij olie (kerosine), kachels en lampen, evenals de benodigde kousen, pitten en glazen.

Satellietontvangers

Voor ontvangst van TV en radio bent u bij ons aan het juiste adres. LCD-TV's, radio/cd spelers, satelliet en DVB-T tuners ook op 12 volt. Uiteraard hebben wij hiervoor de noodzakelijke installatiematerialen.

DE PITTENSPECIALIST JACOB VAN LENNEPSTRAAT 8 1053 HG AMSTERDAM
TEL. 020 618 1095 FAX 020 6122171 WWW.PITTENSPECIALIST.NL

Klussenbedrijf **AdVeLo**
Titusz, Tuin 167, Wijkergouw

Advies met betrekking tot
Verbouwingen en renovatie
Logistiek

**Wij zijn gespecialiseerd in kleine klussen en
spoedreparaties in en rond uw huis zoals:**

- Reparatie inbraakschade
- Timmerwerk huisje of schuur en nieuwbouw
- Opkrikken
- Schilderwerk
- Klein hovenierswerk

**Alleen
of in samenwerkingsverband**

Roelof Hartstraat 19 / 2hg
1071 VG Amsterdam
Whatsapp / tel: 06 42138234
Thom: 06 24646502

Referentie op verzoek te verstrekken

DE GROENWINKEL STADSTUINCENTRUM

De Groenwinkel is hét stadstuincentrum van Amsterdam-Noord.

Je kan bij ons terecht
voor vaste planten en
bomen. En voor advies
en inspiratie over
(stads)tuinieren.

10%

KORTING

op vertoon van deze flyer
krijgt u 10% korting
op alle bomen en planten

Wij verkopen vaste planten en bomen
onder andere:

- Fruitbomen
- Heesters
- Kruiden
- Rozen
- Schaduwplanten
- Inheemse planten
- Planten en bomen specifiek geschikt
voor op je balkon of dakterras

Heb je een tuin, balkon, dakterras, geveltuin of volkstuin?
Kom dan vooral eens langs.

ADRIAAN LOOSJESSTRAAT 40 - AMSTERDAM NOORD
WWW.DEGROENWINKEL.NL

ALARMNUMMERS

Brandweer 112

Ambulance 112

Politie 112 of 0900-8844 (geen spoed)

Adresvermelding voor hulpdiensten (112)

Verwijs hulpdiensten naar de website met plattegrond:

https://wijkergouw.nl/wat_en_waar

Drie entrees voor hulpdiensten zijn bij de parkeerterreinen (nrs. 6 op de kaart). Hek is open, of hulpvrager roept iemand op om het hek open te doen.

Tuinen 1 t/m 132 (complex 1 en 2) zijn bereikbaar via de Zuiderzeeweg vlakbij rotonde IJdoornlaan en de Poort van Noord. Met routeplanner aankoersen op 'Parkeren Wijkergouw', Amsterdam. Deze tuinen zijn eveneens te bereiken via het hek schuin tegenover de boerderij op Wijkergouw 30, 1023 NX Amsterdam.

Tuinen 136 t/m 229 (complex 3) zijn uitsluitend bereikbaar via de boerderij op Wijkergouw 30, 1023 NX Amsterdam.

Whatsapp-groep Noodgevallen Wijkergouw

Let op! De Whatsapp-groep Noodgevallen mag alleen gebruikt worden als er geen anderen in de buurt zijn om te helpen bij acute noodgevallen als brand, medische noodzaak of aanhouden inbreker. Bel indien mogelijk zelf ook zo snel mogelijk 112.

Hoe meer mensen meedoen, des te beter het functioneert. Meldt u aan om mee te doen.

Coördinator van de groepsapp voor complex 1 en 2, (tuin 1 t/m 92 en tuin 93 t/m 132) is Leticia Oppenhuizen, tuin 26, telefoon 06-14640600.

Coördinator van de groepsapp voor complex 3, (tuin 136 t/m 229) is Ellen Burgwal, tuin 148, telefoon 06-44028404.

AED-apparaat

Aan de achterzijde van de Boerderij en achter het mededelingenbord t/o de parkeerplaats bij het 1e en 2e complex hangt een AED-apparaat. Bij deze apparaten bevindt zich een gebruiksaanwijzing.

Huisartsen Duyn & Simons

Schellingwouderdijk 240, tel. 020-4904231

Dierenarts

Dierenkliniek Amsterdam Noord, Oudorperstraat 18, hoek Purmerweg, 020-6364681

Samenstelling bestuur, commissies en bijzondere diensten

Bestuur

Voorzitter: Andrea van Pol

2e voorzitter: Diny Teekman

Penningmeester: Nelleke Bosland

Secretaris: Annemieke Timmerman

Algemeen bestuurslid: Margot van de Zilver

Algemeen bestuurslid: Marion Cornelissen

Algemeen bestuurslid: Vacant

Accudienst/Technische commissie: André Tuin

ARBO: Carien Ruijter, Thom Perquin

Bouwcommissie: Charl Noordermeer, Rob de Bruin, Thom Perquin, Bram Eken, Marcel de Bruijn

Barcommissie: Annemiek Daems, Carien Ruijter, Frederieke Schouten, Ina Koudstaal (de Klaverjasavonden), Iris Schouten, Janny Hofman, Leticia Opperhuizen (reserve), Marian Rozendaal en Remko Schouten.

Redactiecommissie: Thea Adriaansen, Joke van Pel (redactie), Robert Oomen (vormgeving), Cindy en Michel Wever (webredactie)

EHBO: Marco Monsuur, tuinnr. 191

Winkel: Wil Tim, André Tuin, Ria Akkermans en Alie de Boer

Gasverkoop: Wim Hilgers, uitsluitend met pin betalen

Kascommissie: Sylvia van Dongen, Clary van Amelrooy, Jeroen Altelaar, Judith Olbers

Tuincommissie: Gwen de Ruijter, Ellen Burgwal, Cobie van Gent, Thea Adriaansen en Ewoud Hoogendijk.
Coördinatie Natuurlijk Tuinieren: Marga van Aalst

Waterleidingcommissie: Ben Suurendonk, Theo van Kersbergen, Charl Noordermeer.

Interieurverzorging boerderij: Judith Seymonson (coördinatie); Claire Taylor; Greet Rietveldt; Kitty Horstink

Lunchcommissie: Alda Alispahic, Anita Scheltema, Chikako Watanabe, Christine Schouten, Daphne van Kempen, Diana Tromp, Frank Hoekstra, Guus Markmann, Hantzen Ploeger, Herman en Thea van Kempen, Jan Verdonk, José Haverkamp, Linda Tromp, Maria Lebouille, Mari-Jan Boer, Nell Donkers en Niekro Nierop

Verzekeringzaken: Formulier aanvragen bij het bestuur of downloaden via <https://wijkergouw.nl/archief/>

Boerderij

In het seizoen geopend op zaterdag van 12.30 uur tot 13.30 uur (lunch). Klaverjassen elke vrijdagavond, aanvang 19.30 uur.

Tuinbeurten

Verplaatsen van tuinbeurten van tevoren melden via de online agenda http://www.supersaas.nl/schedule/werkbeurten_Wijkergouw (of via tuinbeurtenwijkergouw@gmail.com). Last Minute afmeldingen graag ook melden op zaterdag tussen 08.30 uur en 09.00 uur: bellen naar Samen Sterk, 020-4904567

't Bos

Het bos is nu altijd toegankelijk, voorzien van borden met aanwijzingen waar u wat mag storten en kunt ophalen. U kunt daar uw tuinafval afleveren om tot compost te laten verwerken en takken om te laten hakselen. Houtsnippers en aarde (compost van eigen makelij): zelf halen, gratis, zolang de voorraad strekt.

't Vuilnishok

De vuilcontainerplaats is tijdens de werkbeurten geopend op zaterdag van 09.00 uur tot 12.30 uur en elke woensdag van 18.30 uur tot 19.30 uur. Papier, lege flessen en plastic graag gescheiden inleveren in de containers op het Waterlandplein.

't Winkeltje

In het seizoen is op zaterdagmorgen de winkel open van 10.30 uur tot 12.00 uur. Er is petroleum te koop voor 1,60 euro per liter. Uitsluitend met pin betalen.

Openbaarheid tuinpark

Tuinpark Wijkergouw is in de regel geopend van 1 april tot 1 oktober tussen zonsopgang en zonsondergang. Dan is het tuinseizoen in volle gang en kunnen tuinders en bezoekers activiteiten ontplooiën en bijwonen. Buiten het seizoen is het park beperkt open. Graag de hekken buiten de openingstijden op slot doen bij aankomst én vertrek. **Er zijn beperkte activiteiten zolang het coronavirus heerst. Ontvang maximaal 3 bezoekers tegelijk op uw tuin.**

't Terreintje

Tijdens de werkbeurten (tot half oktober) geopend op zaterdag van 10.30 uur tot 12.00 uur.

Opmerking: Zo lang het coronavirus heerst: Neem zelf een schep mee, betaal met pin en houd 1,5 m. afstand

Vuilcontainerverhuur: 30 euro per container per week. Op 't Terreintje bespreken en betalen.

Hakselen: 5,00 euro per kar, 1,00 euro per kruiwagen. Als u wilt laten hakselen: op 't Terreintje bespreken en betalen en laten hakselen in het bos

Aarde (van externe leverancier): 30 euro per kar, 2,75 euro per kruiwagen

Zand: 27 euro per kar, 2,50 euro per kruiwagen

Gas: In het seizoen zijn op 't Terreintje gasflessen te koop. Prijs per fles 22,00 euro, af te rekenen in 't Winkeltje. Uitsluitend met pin te betalen.

Er kan geen oud ijzer meer worden ingeleverd.

Alle prijzen onder voorbehoud.